

« كودكان و نماز »

« ستاد اقامه نماز اداره كل هواشناسی استان البرز »

احکام نماز

نمازهای واجب یومیه «روزانه»

بر هر مسلمانی که به سن تکلیف رسیده، واجب است در شبانه روز ۵ بار نماز بخواند (جمعاً ۱۷ رکعت).

۱- نماز صبح ۲ رکعت	۲- نماز ظهر ۴ رکعت	۳- نماز عصر ۴ رکعت	۴- نماز مغرب (شام) ۳ رکعت	۵- نماز عشاء (خفتن) ۴ رکعت
--------------------	--------------------	--------------------	---------------------------	----------------------------

نمازها

و تعداد رکعت آنها

۱۷ رکعت	نمازهای یومیه (روزانه)	۱
۱۱ رکعت	نماز شب	۲
به تعداد نمازهای قضا شده	نماز قضا	۳
۱ رکعت	نماز میت	۴
۲ رکعت	نماز عید «فطر - قربان»	۵
۲ رکعت	نماز آیات	۶
۲ رکعت <small>در طهارت بر هر رکعت حساب می‌رود</small>	نماز جمعه	۷
۱۱ رکعت	نماز مسافر	۸

توجه: برای آگاهی کامل از نمازهای ذکر شده و طرز خواندن آنها، می‌توانید به «رساله توضیح المسائل» و کتابهای دیگر در این زمینه رجوع کنید.

مقدمات نماز

مقدمات نماز ۱

وقت نماز

- * توجه به وقت نماز، ما را منظم و باندبیر تربیت می‌کند.
- * وقت نماز، انسان را با نشانه‌های خدا مثل: زمین و آسمان، مشرق و مغرب، ماه و خورشید، طلوع و غروب و شب و روز آشنا می‌کند.
- * روحیه خداپرستی و شکرگزاری را در ما تقویت می‌کند.
- * اذان سرود اعلان اول وقت است و ما مسلمانان با شنیدن اذان در جریان و فتنهای نماز قرار می‌گیریم.

وقت نماز صبح ← از سپیده صبح «اذان صبح» تا طلوع آفتاب.

وقت نماز ظهر ← از زمانی که خورشید به بالای سر ما می‌رسد (و سابه به کمترین مقدار خود می‌رسد) تا وقت به اندازه یک نماز عصر

مانده به غروب آفتاب.

وقت نماز عصر ← بعد از نماز ظهر تا غروب آفتاب.

وقت نماز مغرب ← از مغرب تا به اندازه وقت یک نماز عشاء مانده به نیمه شب شرعی.

وقت نماز عشاء ← بعد از نماز مغرب تا نیمه شب شرعی.

توجه: نصف شب شرعی در طول سال تغییر می‌کند. قاعده کلی این است که اگر بازده ساعت و ربع به ظهر شرعی اضافه کنیم نصف شب شرعی به دست می‌آید.

لباس نمازگزار

* باید پاک باشد.

* غصبی نباشد.

* از اجزاء مردار و حیوان حرام گوشت نباشد.

* پوشیدن لباس سفید و پاکیزه‌ترین لباسها و استعمال بوی خوش مستحب است.

* وقتی لباس نو می‌خرید چه خوب است اول دو رکعت نماز در آن بخوانید.

* باز بودن دکمه‌های لباس مکروه است (در حال نماز).

* پوشیدن لباس سیاه، چرک و تنگ و لباس کسی که از نجاست پرهیز نمی‌کند، مکروه است.

* خانمها واجب است در نماز به جز گردی صورت و دستها و پاها تا مچ، تمام بدن را پوشانند.

* اگر در جایی که خانمی نماز می‌خواند نامحرم حضور دارد واجب است پاها را هم پوشانند.

* اگر خانمها چادر سرتاسری بپوشند بهتر است.

* در حال نماز از لباس نازک و لباسی که حجم بدن زن را نشان می‌دهد، نباید استفاده شود.

* نماز خواندن با لباس عکس دار و لباس سیاه و سرخ رنگ مکروه است.

* استفاده از ابریشم خالص و طلا برای مرد در نماز حرام است.

مقدمت نماز ۳

در مکانهای زیر
نماز خواندن مکروه است

- ۱- در جاهای کثیف.
- ۲- مقابل آتش و چراغ.
- ۳- مقابل قبر و در قبرستان.
- ۴- مقابل عکس و مجسمه.
- ۵- در حمام (داخل حمام و رخنکن).
- ۶- جایی که مقابل نمازگزار چیزی باشد که حواسش را پرت کند مثل نوشته و نقاشی.
- ۷- در کوچه و خیابان اگر موجب زحمت دیگران نباشد. اما اگر سبب زحمت عابرین باشد حرام است، ولی باطل نیست.
- ۸- روی بروی انسان.

شرایط مکان نمازگزار

- * مکان نمازگزار باید بی حرکت باشد.
- * غصبی نباشد.
- * سفنش کوناه نباشد.
- * پاک باشد (اگر نجس ولی خشک باشد، اشکال ندارد).
- * پست و بلند نباشد.

- * در جای خلوت، بودن زن و مرد نامحرم مکروه است و احتیاط شدید در ترک آن است. همچنین بنا بر احتیاط نباید در آنجا نماز خواند.
- * اگر از روی جهل، با غفلت و با فراموشی در مکان غصبی نماز بخوانیم، باطل نیست.
- * نماز خواندن در اتومبیل، کشتی، قطار و مانند اینها وقتی ایستاده اند مانعی ندارد.
- * اگر ناچار شویم در کشتی، هواپیما، قطار و اتومبیل نماز بخوانیم، به قدری که ممکن است باید در حال حرکت نخوانیم و اگر آنها از قبله به طرف دیگر حرکت کنند ما باید به طرف قبله برگردیم.

مقدمات نماز (۴)

قبله

* نماز را رو به کعبه مقدّس «خانه خدا» می خوانیم.
 * جهتی که به آن رو می کنیم و به نماز می ایستیم و به نیایش خدا می پردازیم «قبله» نام دارد.
 * قبله تنها جهت عبادت‌های ما نیست، بلکه حتی سر بریدن حیوانات حلال گوشت نیز باید رو به قبله باشد وگرنه گوشت آن حرام است.
 * مستحب است: هنگام خواندن قرآن، خواندن سجده واجب قرآن، دعا و ذکر، خوردن و خوابیدن، هنگام وضو گرفتن، نشستن و مرگ و زندگی مان رو به قبله باشد تا ما بک ارتباط همیشگی با مرکز وحی و خانه خدا داشته باشیم. حتی وقتی می میریم روی ما را به سمت قبله در قبر قرار می دهند.
 * در حال نماز که باید رو به قبله ایستاد، روی دل نیز باید به سوی خدا باشد یعنی مستحب است قلب ما هم به سمت قبله باشد و دل‌مان را به سوی خدا متوجه کنیم.
 * وجود قبله مشترک بین همه مسلمانان، نشانه وحدت و یکپارچگی در عالم اسلام است و نشان می دهد که باید همه مسلمانان رو به سوی هدف واحدی داشته باشند و از تکروی و تفرقه پرهیزند.

توجه: هنگام دستشویی رفتن دقت کنیم رو به قبله و پشت به قبله ننشینیم، چون هر دو حرام است.

اصطلاحات احکام

- تقلید:** مراجعه به فقیه عادل و کارشناس دینی و متخصص در مورد احکام دینی و عمل کردن به دستور او.
- مجتهد:** متخصص و کارشناس در احکام دینی = فقیه.
- مراجع:** فقیه عادل و مجتهدی که مردم در مسائل دینی به او مراجعه می کنند = «مرجع تقلید».
- فتوی:** نظر و رأی قاطع و روشن مجتهد دربارهٔ یک مسأله.
- مسأله:** سؤال شرعی و دینی که مجتهد به آن جواب می دهد.
- حلال:** کاری که انجامش روا و جایز است، کار موافق شرع، ضد حرام.
- حرام:** کاری که نباید انجام دهیم و اگر انجام دهیم گناه دارد = کاری که بجا آوردنش منع شده، آنچه که خوردنش منع شده، ضد حلال.
- واجب:** کاری که باید انجام دهیم و اگر ترک کنیم گناه است. مانند نماز خواندن که در سن تکلیف واجب می شود.
- مستحب:** کاری است که انجام دادن آن پسندیده و بهتر است و موجب خشنودی خدا و صلاح خود انسان است و اگر انجام دهیم ثواب دارد.
- مکروه:** کاری که بهتر است ترک کنیم و اگر انجام دهیم گناه ندارد.
- جایز:** کاری که اجازه داریم آن را انجام دهیم.
- مباح:** کاری است که انجام دادن و ترک کردن آن از نظر دینی مساوی است و بستگی به میل و ارادهٔ انسان دارد. مانند خوردن و آشامیدن چیزهای حلال.
- تکلیف:** وظیفه هر انسان که به حد بلوغ می رسد = انجام واجبات و خودداری از حرام.
- مکلف:** کسی که به حد تکلیف و بلوغ رسیده است.
- مقلد:** کسی در انجام وظایف دینی و مسائل شرعی، از نظر و رأی مجتهدی تقلید می کند.
- شروع:** قانون خدا و تعالیم الهی و روش و آیینی که خداوند برای بندگانش تعیین فرموده است.
- رساله توضیح المسائل:** کتابی که مجتهد دربارهٔ مسائل شرعی می نویسد و کلیهٔ احکام و مسائل از جمله حلال، حرام، واجب و... و احکام مربوط به نماز و روزه و... را توضیح می دهد.

واجبات نماز

۱	نیت	۵	سجود	۹	سلام
۲	قیام = ایستادن	۶	فرائت = خواندن حمد و سوره	۱۰	ترتیب
۳	تکبیرة الاحرام (الله اکبر گفتن) در اول نماز	۷	ذکر = ذکر رکوع و سجود	۱۱	مسئلات: پی در پی
۴	رکوع	۸	تشهد		انجام دادن واجبات نماز

واجبات نماز ۲ قسم است

غیر رکن:

واجباتی است که اگر عمداً کم یا زیاد شود نماز باطل می شود و چنانچه اشتباهاً کم یا زیاد گردد، نماز باطل نمی شود. غیر از ۵ مورد بقیه واجبات نماز غیر رکن هستند.

رکن:

واجبی است که اگر انسان آنها را به جا نیاورد یا در نماز اضافه کند، عمداً باشد یا اشتباهاً، نماز باطل می شود.

- رکن نماز ۵ ارکان نماز ۵ ناست:
- ۱- نیت
 - ۲- تکبیرة الاحرام
 - ۳- قیام: در موقع گفتن الله اکبر و قیام متصل به رکوع (یعنی ایستادن پیش از رکوع)
 - ۴- رکوع
 - ۵- دو سجده

« آموزش وضو همراه با نقاشی برای کودکان »

۲

۱

۴

۳

۶

۵

معنی اذان به شعر کودکان

الله اکبر : خدا خیلی تواناست صاحب کل دنیاست

اشهد ان لا اله الا الله : تو خدای پی شریکی تو یگانه ای و یکتا

همه را تو آفریدی گل و دشت و کوه و دریا

اشهد ان محمدا رسول الله : آخرین و پرتترین دوست خدا و امین

محمد مصطفی است که همه را رهنماست

علت خلقت بود پر همه رحمت بود

اشهد ان علیا ولی الله : علی یعنی یه رهبر مثل خود پیمبر

حی علی الصلوه : آی مژده مژده مژده وقت نماز رسیده

وقت به این قشنگی بهتر از این کی دیده؟

حی علی القلاح : بدو تپاهم نماز بخونیم همیشه شاد و سر حال بمونیم

حی علی خیر العمل : آهای آهای مسلمون بدو برای نماز

بیا که باز رسیده زمان راز و نیاز

الله اکبر : خدا خیلی تواناست صاحب کل دنیاست

لا اله الا الله : خدای مهربون من من میدونم که تو تکی

رفیق آدمای خوب دشمن مردم بدی

شعر اذان از کتاب نماز برای بچه ها نوشته استاد عاشورخانی

نشسته روی شانه

اتل متل پروانه

می گه وقت نمازه

صدا میاد چه نازه

اذان و اقامه می گن

به این صدا چی می گن

دنبال یه فرصته

شیطونه ناراحته

نماز رو بعدا بخون

می گه آهای مسلمون

با شیطونه می جنگه

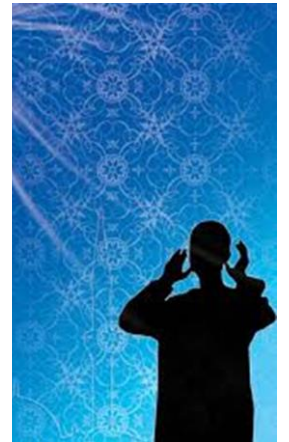
هر کسی که زرنگه

هر کاری تعطیل می شه

وقت نماز که می شه

اول وقت همینه

نماز چه قدر شیرینه

آموزش تعداد رکعات نماز با شعر

بگو نماز چه جوره

اتل مثل توتوله

گل فصل بهاره

نیت اول کاره

گل رو سجاده پخشه

نماز صبح دو بخشه

هر رکعتش یه بخشه

یه حمد داره یه سوره

چهارتا پرنده روندیم

نماز ظهر رو خوندیم

خدا نور زمینه

نماز عصر همینه

مغرب سه تا میخونی

خودت اینو میدونی

خدا حافظ تا فردا

عشا می خونی چهارتا

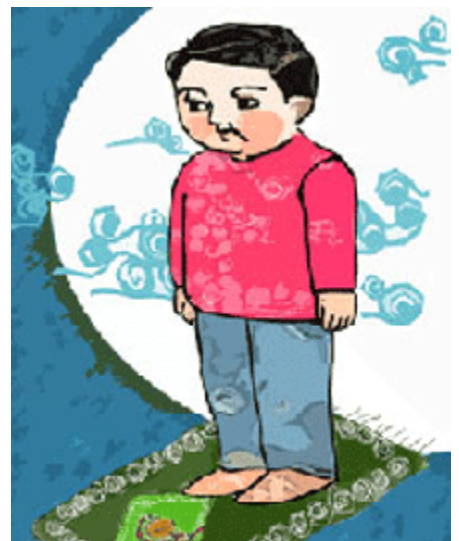
«آموزش تصویری نماز برای کودکان»

..بسم الله الرحمن الرحيم ..

تکبیر گفتن

ابتدا دستها را تا نزدیک گوش بالا می بریم و می گوئیم: **الله أكبر**

قیام

پس از تکبیر گفتن **سوره ی حمد** و بعد از آن **یک سوره ی دیگر** از قرآن ،
مثلا "سوره ی اخلاص را می خوانیم .

ركوع

سپس خم مي شويم، به قدری که دستهايمان به زانو برسد و مي گوييم :

سُبْحان ربي العظيم و بحمده

سجود

دو سر انگشت شست پا، دو سر زانو، دو كف دست را روي زمين و پيشاني را بر روي خاك و يا سنگ و چوب قرار مي دهيم و ميگوييم :

سبحان ربي الأعلى و بحمده

قنوت

در رکعت دوم پس از خواندن حمد و سوره دو دست را روبروی صورت گرفته و می گوئیم :

ربنا اتنا فی الدنيا حسنه و فی الآخرة حسنه و قنا عذاب النار

تشهد

بعد از قنوت به رکوع و سپس به سجده میرویم پس از سجده، سر از مهر برداشته، نشسته و می گوئیم :

أشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمداً عبده ورسوله، اللهم صلِّ على محمد وآل محمد

تسبیحات اربعه

در رکعت سوم تسبیحات اربعه را می گوئیم :

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ

سپس به رکوع و بعد از آن به سجده میرویم و دوباره در رکعت چهارم تسبیحات اربعه را می گوئیم .

سلام

در رکعت آخر پس از آنکه به رکوع و سجده رفتیم نشسته و پس از تشهد می گوئیم :

السلام عليك أَيُّهَا النبي و رحمة الله و برکاته، السلام علينا و على عباد الله الصالحين، السلام عليكم و رحمة الله و برکاته

بچه های عزیزم !

نماز ظهر و عصر و عشاء که چهار رکعت هستند را به این شکل می خوانیم. اما در نماز صبح که دو رکعت است پس از تشهد در رکعت دوم سلام می گوئیم و در نماز مغرب که سه رکعت است در رکعت سوم پس از سجده تشهد و سلام می گوئیم .

بچه های نازنین بعد از نمازتون دعای سلامتی و ظهور امام زمان (عج)

که شما رو خیلی دوست داره، یادتون نره

« نماز شکسته »

نماز شکسته مخصوص مسافر است.

زمانی که انسان ۸ فرسخ یعنی ۴۴ کیلومتر از شهر خود دور شد نماز وی شکسته می شود. یعنی تنها نمازهای ۴ رکعتی (نماز ظهر، عصر و عشا) دو رکعتی خوانده می شود مانند نماز صبح. این به طور کلی بود.

اما کلاً ۸ شرط برای شکسته خواندن نماز می باشد که از این قرار است:

- ۱- آنکه سفر او کمتر از هشت فرسخ شرعی نباشد
- ۲- آن که از اول مسافرت قصد هشت فرسخ را داشته باش
- ۳- آن که در بین راه از قصد خود بنگردد
- ۴- آن که نخواهد پیش از رسیدن به هشت فرسخ از وطن خود بگذرد، یا ده روز یا بیشتر در جایی بماند
- ۵- آن که برای کار حرام سفر نکند
- ۶- آن که از صحرائشینهایی نباشد که در بیابانها گردش می کنند و هر جا آب و خوراک برای خود و چشمشان پیدا کنند می مانند و بعد از چندی به جای دیگر می روند.
- ۷- آن که شغل او مسافرت نباشد
- ۸- آن که حد ترحض برسد یعنی از وطنش یا جایی که قصد کرده ده روز در آن جا بماند، به قدری دور شود که دیوار شهر را نبیند و صدای اذان آن را نشود.